BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SIYASI HABER VE YORUM DERGISI SAYI: 264 29 NISAN 1980 10 LIRA

BAŞYAZI

anayasa ihlal edilmiştir!

YÜRÜYÜŞ'ün 29.4.1980 tarihinde çıkması gereken 264. sayısı basılamadı.

YÜRÜYÜŞ'ün basıldığı matbaa, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının 1 Mayıs'tan söz eden bütün yayınların basımını, dağıtımını, Ankara'dan transit geçirilmesini yasaklayan kararı nedeniyle dergiyi basamadı.

Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm yolunda mücadele veren YÜRÜYÜŞ'ün, 1 Mayıs'a sahip çıkma, işçi sınıfı ve emekçi halk kitlelerinin bu büyük bayramını kutlama, kitlelere yol gösterme hakkı ve görevi, Anayasa çiğnenerek engellenmek istendi.

Ankara'da basılamayan YÜRÜYÜŞ, zaman, kağıt ve basım olanaklarının el verdiği oranda, siyahbeyaz ve ancak dört sayfa olarak İstanbul'da yayınlanabiliyor.

Demokrasiyi savunan bütün yayınlar üzerindeki ağır baskılar, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının son kararıyla Anayasa çiğnenerek fiili sansüre dönüştürülmüş oldu. YÜRÜYÜŞ, elbette bu sansüre boyun eğmeyecektir. [illegible] kullanacak, her türlü engeli aşmak için sonuna kadar mücadele edecektir.

YÜRÜYÜŞ 1 Mayıs'ı, yasakların kırılıp atılacağı inancıyla kutluyor.

YÜRÜYÜŞ

1 MAYIS KUTLU OLSUN

1 Mayıs kutlu olsun

• g. mutluay

1 Mayıslar işçi sınıfının ve emekçi halk kitlelerinin dayanışma, birlik ve mücadelesi açısından her dönemde dünyada ve Türkiye'de büyük öneme sahip oldu.

Türkiye'de 1 Mayıslar demokrasi ve sosyalizm güçleri için emperyalizme, faşizme ve gericiliğe karşı mücadelenin en kritik günleri arasında, kritik günlerin başlarında yer aldı. Uzun baskı ve yasak yıllarını aşmak için nice ilerici, sosyalist tutuklandı, işkencelere, hapislere göğüs gerildi; şehitler verildi.

Savaş yıllarının, 1950'lerin 1 Mayısları yaşandı zincirler kırıla kırıla görkemli 76 1 Mayısına varıldı. 77'de kana bulanan Taksim alanı 78'de yeniden ve 1 Mayıs alanı olarak dolduruldu. 79'da 1 Mayıs, ancak sokağa çıkma yasaklarıyla, 30 metreye yaklaşanın vurulacağı tehditleriyle önlenmeye çalışılacak kadar güçliydü. 1 Mayıs 79 terörü de kırılıp atıldı.

Türkiye'nin demokratik güçleri, işçi, emekçi halk kitleleri 1 Mayıs 1980'e kolay ulaşmadı. Zorlu, amansız bir mücadeleyle, vurulmak istenen zincirleri kıra kıra bugünlere gelindi. Kolay ulaşılmayan bu günlerde kazanılmış hakların kolay terkedileceğini kimse ummasın! Faşizmin ve gericiliğin güçleri büyük umutlara, hayallere kapılmasın! Türkiye işçi sınıfı, ülkemizin sosyalist, demokrat ve yurtsever güçleri 1 Mayıs 1980'de demokratik mevzilerı sonuna kadar ve kesin bir kararlılıkla savunacaklardır.

1 Mayıs 1980'in önemi Türkiye'nin sosyalist demokrat güçlerinee açıklıkla kavrandı. Demokrasi güçleri, 1 Mayıs 80'i kendi başına bir gün olarak görmüyorlar; dünü bugüne, bugünü yarına bağlayan sürecin içinde tarihsel öneme sahip bir büyük gün olarak değerlendiriyorlar.

Ülkede, bölgede ve dünyadaki gelişmeler 1 Mayıs 80'in önemini artırıyor. Son aylar ve son günlerin gelişmeleri ülkenin geleceğini çok ciddi bir tehdit altına sokuyor. İçerde sömürü ve baskıyı yoğunlaştırmak, antidemokratik yasal düzenlemeleri Anayasa değişikliğiyle tamamlamak için iştahlanan tekelci sermayenin saldırganlığı; ABD'nin Ortadoğu'daki demokratik, antiemperyalist gelişmelere karşı çıkarlarını korumak için Türkiye'yi mutlak kontrol altına alınmış bir saldırı üssü olarak kullanma isteği ve bu doğrultuda imzalanan Savunma İşbirliği Anlaşması demokratik güçlerin görev ve sorumluluklarını artırıyor.

ABD'nin İran'a müdahale için gönderdiği savaş uçakları bölgenin ve bölge içinde stratejik konuma sahip olan Türkiye'nin bir barut fıçısı haline getirilmek isteğini yeterli açıklıkla bir kez daha ortaya koydu. Bu gelişmeler 1 Mayıs 80'in, sömürü ve baskıya olduğu kadar savaş kışkırtıcılığına karşı mücadelenin de yükseltileceği bir gün olacağını, olması gerektiğini gösterdi.

Barıştan, bağımsızlıktan, demokrasiden yana güçler; işçi sınıfı, emekçi kitleler, tüm yurtseverler Türkiye'nin faşizmin karanlığına boğulmasını istemeyen bütün yurttaşlar tarihsel bir görevle karşı karşıyadır. Bu büyük ve çetin sınav işçi sınıfının, emekçi halk kitlelerinin, bütün demokratik örgütlerin birlikte geçmek zorunda oldukları bir sınavdır. Bu sınavın başarısı, yarının görevlerini yapabilmek, mücadelenin gereklerini yerine getirebilmek için kaçınılmazdır. İşçi sınıfını, emekçi halk kitlelerini, bütünüyle demokrasi güçlerini önümüzdeki zorlu görevleri yerine getirebilecek bir kararlılık ve örgütlülüğe ulaştırabilmek, demokrasi güçlerini tek bir mücadele cephesinde toplayabilmek için tekelci burjuvazinin, onun gerici iktidarının 1 Mayıs'a yönelttiği saldırı püskürtülmelidir.

İşçi sınıfının politik ve sendikal örgütleri, bütün demokratik örgütler, kararlılık ve sorumluluk içinde görevlerinin gereğini yapmak zorundadırlar. 1 Mayıs 80'in görevlerinin işçi sınıfına yaraşır bir disiplinle, en geniş kitlelerin katılımıyla yerine getirilmesi burjuvazinin işçi sınıfı ve demokrasi safları içine sokmaya çalıştığı maceracılığın ve pasifizmin tasfiyesi yolunda da önemli bir adım olacaktır.

Türkiye bilimsel sosyalist hareketinin önünde, mutlaka başarılması gereken, tek ve doğru bir program etrafında ve bir örgüt çatısı altında toplanma görevi durmaktadır. Tüm demokratik güçlerin eylem birliğinin sağlanması ve tek bir demokrasi cephesinin örülmesi yolunda alınması gereken çok yol vardır. Kuşkusuz hem bilimsel sosyalist hareketin, hem demokratik güçlerin her düzeyde birliğinin sağlanamamış olması demokrasi ve sosyalizm mücadelelerinin zaaflarıdır. Bu zaaflar, ülkemizdeki demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin varolan büyük potansiyele göre daha geri bir konumda olması sonucunu doğurmaktadır. Ülkemizdeki potansiyel güçle bu gücün örgütlenmesi arasındaki açıklık, faşizmin ve gericiliğin gücünün ötesinde bazı kazanımlar elde etmesine olanak vermektedir. Sağ ve "sol" sapmaların belli bir etkinlik sağlayabilmesinde bu durumun önemli payı vardır. Sapmaların etkisi ise son tahlilde burjuvazinin etkisi demektir.

1 Mayıs 80, ülkemizin demokratik ve sosyalist potansiyelinin örgütlenmesi güçlü ve tek bir bilimsel sosyalist parti ve demokrasi güçlerinin tek cephesi yolunda yeni bir boyuta ulaşmak açısından da önemini ortaya koyuyor.

Ve en önemlisi faşizmin ve gericiliğin saldırılarına karşı bir büyük atılımın olanaklarını veriyor. Bu olanak değerlendirilecektir. Türkiye işçi sınıfı, ülkemizin demokratik güçleri görevlerinin bilincindedir. Gereğini yapacaktır. 1 Mayıs sonrası görevlerinin bilinciyle yapacaktır.

1 Mayıs kutlu olsun!

BÜTÜN 1 MAYIS AYNI İNANÇ ve

1 MAYIS 1976

Türkiye işçi sınıfı, tam 52 yıl, zorbalığa, baskıya dayandırarak sürdürülen, 1 Mayıs'ı - işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak - kutlama yasağını kırıyor. Yüzbinlerce işçi, emekçi, aydın ve genç, Beşiktaş'tan, Saraçhane'den, Kabataş'tan akınakın doluyor Taksim Alanına. Yüzbinlerin coşkusu, bilinci, kararlılığı alıyor İstanbul sokaklarına.

İşçi sınıfı DİSK'in öncülüğünde, dolduruyor Taksim Alanı'nı. İşçi sınıfı 1 Mayısları yeniden yiğinsal olarak, 1906'larda, 1921' lerde olduğunca kutlarnış kazanımını söke söke alıyor burjuvazıden.

Türkiye işçi sınıfının nabzı, Taksim'de atmaktadır artık. Taksim'de yaşanan coşku, Türkiye işçi sınıfının bilincinin, kararlılığının coşkusudur.

Burjuvazi susuyor. Susuyor ve izliyor sadece. Ve korkuyor... İşçi sınıfının bu boyutlara ulaşan mücadeleciliğinden, bilinç ve kararlılığından korkuyor.

1 MAYIS 1977

Burjuvazinin 1 Mayıs 1976'dan duyduğu ölüncül korku. 1 Mayıs 1977'de somutlandı.

1 Mayıs 1977'de de yüzbinlerce işçi, emekçi Taksim Alanı'nı doldurdu. Tırmandırılan faşizmin geriletilebilmesini, işçi sınıfının, demokrasi güçlerinin bu konudaki kararlılığını ve gücünü sergilemeyi başlıca hedef seçerek.

Oysa burjuvazi korkmuştu, işçi sınıfının, demokrasi güçlerinin bilinç ve kararlılığından ürkmüştü. Bunun için 1 Mayıs 1977'yi hedef seçmişti. Hedefine, Taksim Alanı'na 36 işçi ve emekçinin kanına bulayarak ulaşmağa kalkıştı.

Burjuva basını 1 Mayıs'a gömlek giydirme provokasyonunu antikomünist kampanyalarla pekiştirme görevini üstlendi. Burjuvazi yarattığı provokasyonla ve sürdürdüğü kampanyalarla bir taşla bir kaç kuş birden vurmak istiyordu.

Bir yandan 1 Mayıs'ın üstüne yeniden yasak perdesi indirmek.

Öte yandan, işçi sınıfını ve onun bilimsel sosyalist dünya görüşünü kamuoyu önünde, 'solcular birbirini öldürüyor' kampanyasıyla sağlayacağı kapkara bir şalla örtmek..

Ve ayrıca tüm ilericileri, yurtseverleri, demokratları işçi sınıfından, onun öncülüğünden koparmaya çalışmak... "İşçi sınıfının arkasından gidersenız ölüm var" diyerek..

Burjuvazi açıkça, genel bir antikomünizm kampanyasının eşliğinde sosyalist hareket, onun sınıfsal politik ve sendikal örgütlenişine ağır bir darbe indirme hazırlıkları içindedir. 1 Mayıs 1977'de gerçekleştirilen alçakça saldırı bunun adımlarından biridir.

1 Mayıs 1977 işçi sınıfının mücadele bayrağına kanla yazılmıştır. Ama unutulmayacaktır ve hesabı mutlaka sorulacaktır.

Taksim Alanı artık işçi sınıfının 1 Mayıs Alanı'dır.

GÜNDEMİN BAŞINDA

1 Mayıs odağında demokrasi mücadelesi

• leyla ekin

Kapitalizmin bunalımdan kurtuluşunun olanaksızlığı ve bu bunalımın yükünü ağırlıklı olarak taşıyan emekçi kitlelerin giderek artan mücadelecilikleri, tekelcileri ve büyük toprak sahiplerini 1970'lerden, 12 Mart'lardan beri çözümü faşizmde aramaya itmiştir. Kapitalizmin bunalımının dozunun azalması bir yana, sürekli derinleşmesi, gericiliğin ve faşizmin sosyal-ekonomik kaynaklarına inilmesinin, emperyalizmden kopuşun ve sosyalizmin kurulmasının nesnel koşullarını olgunlaştırmaktadır. Aynı zamanda öznel koşulların da olgunlaşması sürecine girilmiş bulunulmaktadır.

Bu durum, tekeller ve büyük toprak sahipleri için faşizmi daha yaşamsal bir biçimde gündeme getirmektedir.

1970'lerden, 12 Mart'lardan beri adım adım uygulanmasına çalışılan, tekellerin bu planının toplumu dayatılmasıdır. Anayasa'da 12 Mart döneminde yapılan değişikliklerle bile yetinilmemesi ve bugün Cumhurbaşkanlığı seçiminde bilinçli olarak yaratılan çözümsüzlükle birlikte Anayasa'da daha temel değişikliklerin gündeme getirilmeye çalışılması, planın uygulanmasında hangi boyutlara ulaşıldığının bir göstergesidir. Bunun için bir yandan, faşist hareketin her zaman programının başında bulunan "güçlü devlet", "güçlü irade" demagojilerinin arkasına saklanarak, parlamenter görünümlü bir faşist rejimin yasal hazırlıkları yapılmaktadır. Bir yandan da iktidar yanlısı basın ve onların düzenledikleri kimi seminerlerle, bunların TRT'den veriliş biçimiyle kamuoyu hazırlanmaya çalışılmaktadır.

Bugüne kadar Anayasa'da ve yasalarda gerçekleştirilen antidemokratik gerilemelere ek olarak '12 Buhran ve Savaş Hali Yasa Tasarı'ları ve benzerleriyle gerçekleştirilmeye çalışılan, parlamenter görünümlü - bu niteliğiyle de kimi batılı çevreleri pek ürkütmeyeceği hesaplanan - bir baskı rejimidir. Bütün bunların, tekellerin çıkarına yönelik ekonomik tedbirlerle birlikte tezgahlandığı gözönüne alındığında, işçi sınıfı ve demokrasi güçleri açısından antifaşist mücadelenin, ne denli önem taşıdığı ortadadır.

Faşizm planının belli adımlarının bugüne kadar uygulamaya konulabilmesi, büyük ölçüde demokrasi güçlerinin örgütlülük ve birleşik eylem alanlarında taşıdıkları zaaflarla mümkün olabilmiştir. Ve ne yazık ki bugün de bu zaaflar tam olarak aşılabilmiş değildir.

Bu açıdan, özellikle Ecevit'in 1 Mayıs'a ilişkin çağrısında net bir şekilde ortaya çıkan tutumu önem taşımaktadır. Ecevit bu tutumuyla, 1 Mayıs'ın kutlanıp kutlanmamasının, bugün demokrasi mücadelesi açısından taşıdığı önemi görmemeye devam ettiğini göstermiştir.Bu, salt Ecevit ve CHP merkez yönetimi açısından düşünüldüğünde, doğal, sınıfsal bir tavır olarak ele alınabilir ve değerlendirmesi bu açıdan yapılabilir. Ama sözkonusu olan bu değildir. Ecevit, doğrudan doğruya parti tabanındaki işçi ve emekçi kitleleri demokrasi güçlerinden soyutlamaya, demokrasi güçlerinin birliğini sağlamaya yönelmiştir. Bu yüzden Demirel iktidarından özgür almıştır. Gerici güçlerin 1 Mayıs'ta odaklanan, ama salt 1 Mayıs'la sınırlı olmayan faşist baskılarına, faşizmi tezgahlama özlemlerine Ecevit açık bir destek vermiştir.

Türkiye, 1 Mayısa demokrasi güçleriyle faşizm güçleri arasında siren keskin mücadelenin ağı cakliği içinde giriyor. Sorun yalnızca 1 Mayıs'ın kutlanıp kutlanmaması sorunu değildir. 1 Mayıs'a mutlaka Türkiye'de demokrasi güçlerinin perspektifi açısından bakmak gerekmektedir. Demokrasi mücadelesinin gelecek perspektifinin çizilebilmesi

LARDA AYNI COŞKU AYNI KARARLILIKLA

1 MAYIS 1978

1978 1 Mayısı işçi sınıfı için burjuvazinin bütün yasaklarını ve provokasyonlarını boşa çıkarma nın somut bir alanı olacaktı. Mücadele 1 Mayıs'ı kutlama kazanımına sahip çıkma biçimini alıyordu. İşçi sınıfı ve tüm demokrasi güçleri kazanılmış demokratik haklarını geri vermeyeceklerini gösterme bilinci içinde, binler, onbinler, yüzbinler olarak doldurdu 1 Mayıs Alanı'nı. Türkiye işçi sınıfının ve demokrasi güçlerinin nabzı yine İstanbul'da, 1 Mayıs Alanı'nda atıyordu.

1 Mayıs Alanı nda yükseliyordu işçi sınıfının, emekçi kitlelerinin, demokrasi güçlerinin gür sesi: "Faşizme geçit yok!" Ve dalga dalga yayılıyordu tüm Türkiye'ye, dünyaya, tek bir yürek, tek bir yumruk olarak.

●

1 MAYIS 1979

79 1 Mayısına sosyal demokrat dengeli bir iktidar ortamında gelindi. Başında, yıllardır demokratik haklar şampiyonluğu yapan, emekçi halka kendini "umut" olarak göstermeye çalışan bir Başbakanla..

Gerici-faşist güçler, sosyal demokrat ağırlıklı ikiidarın teslimiyetçi ve ikircikli tutumundan yararlanarak kitlelerin yığınsal direniş kararlılığını tırmak, yığınsal mücadele olanaklarını kullanılmaz hale getirmek, kitleleri edilgen kılmak amacını gerçekleştirmenin peşindeydi.

Bir yandan faşist terör tırmandırılıyor, öte yandan iktidar köşeye sıkıştırılıyor, baskıları artırmaması, sıkıyönetim ilanı noktasına gelmesi sağlanmak isteniyordu. İşçi sınıfının direnci böylece kırılacak, bunalımın yükü işçi-emekçi sınıflarının sırtına yüklenebilecekti.

1 Mayıs, işçi sınıfının direncinin kırılması için burjuvazi açısından; ve kararlılığını göstermesi bakımından da işçi sınıfı açısından sıcak bir mücadele alanı olmaya devam ediyordu.

Burjuvazi bir adım attı. Sosyal demokrat iktidar eliyle 1 Mayıs 1979'un İstanbul'da 1 Mayıs Alanı' nda kutlanmasını yasakladı

Ama işçi sınıfı da kararlıydı, 1 Mayıs'ı 1 Mayıs Alanı'nda kutlamaya sonuna kadar kararlıydı...

Tarihin bütün dönemeçlerinde olduğu gibi, 1 Mayıs 1979'da da işçi sınıfının kararlılığı onun politik öncüsünün eyleminde somutlandı.

Türkiye İşçi Partililer 1 Mayıs 1979'a konan yasağı tanımadıklarını Genel Başkanları Behice Boran başlarında, kanıtladılar. Yasağı kırarak 1 Mayıs Alanı'na doğru yürüyüşe geçtiler.

Burjuvazi saldardı, bütün sınıf hınçıyla..

Ve işçi sınıfı karşıladı saldırıyı, sınıf bilinciyle, kiniyle, kararlılığıyla..

Yasak kırılmıştı. 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanı'nda kutlanmasının engellenemeyeceği gösterildi burjuvaziye. Ve dosta duşmana..

1 Mayıs 1980'de ise bir kez daha gösterilecek.

Gençler Bütün Türkiye'de 1 Mayıs'a Hazırlanıyor

1980 1 Mayıs'ı yaklaşıyor. Egemen sınıfların işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma gününden duyduğu korku bir kez daha kendini ele veriyor. Valilerin, sıkıyönetim komutanlarının yasaklamaları şimdiden açıklanıyor. Ancak Türkiye'nin hiç bir yerinde bu engellemelerin hedefine ulaşmadığı da kanıtlanıyor. "Bütün Türkiye 1 Mayıs Alanıdır" ilkesine sıkı sıkıya sarılan gençler, pullar, afişler, el ilanları, bildiriler, pankartlarla 1 Mayıs kararlılıklarını dile getiriyorlar.

• İstanbul'lu Genç Öncüler, "1 Mayıs'ta İstanbul Terkedilmeyecektir" diye hazırladıkları binlerce afiş ve pulla İstanbul duvarlarını süslüyorlar. Aynı sloganı içeren pankartlar, şehrin dört bir tarafına asılıyor.

• Ordu'da, en yüksek tepeye asılan çok büyük boyutlarda bir pankartta "1 Mayıs'ta Alanlardayız, Genç Öncü!" yazıyor.

• Ankara'da her gün binlerce bildiri dağıtılıyor, afiş asılıyor. Ankara'nın tüm duvarlarını, bu kararlılığı dile getiren sloganlar kaplıyor.

• Adana'da sıkıyönetimin tüm girişimleri boşa çıkıyor. Emekçi mahalleleri teslim alınamıyor ve bu mahalleler 1 Mayıs hazırlıklarının, 1 Mayıs sevincinin yoğun olarak yaşandığı bölgeler oluyor.

• Tariş direnişinin kenti İzmir de benzer görünüm içinde.

Hiçbir engelleme gençleri, Genç Öncüleri, kararlılıklarını dile getirmekten alıkoyamıyor. Gençler, Genç Öncüler bu kararlılıklarını 1 Mayıs günü de gösterecekler.

İNOT...

1 Mayıs 1920'den bugüne

Süleyman Demirel, "İç ve dış düşmanlara karşı topyekun mücadele içinde olunması" gerektiğini belirterek, 60 yıl önceki koşullardan söz ediyor.

Doğrudur!

60 yıl önceki koşullar "Sevr" koşullarıdır zira..

Bugün Türkiye'de, dünyanın en ünlü silah tüccarları ve pezevenkleriyle, devletin en saygın olması gereken makamlarında görüşmeler yapılabilmektedir.

Geçtiğimiz hafta AP'den istifa eden eski DP'lilerden ve Ticaret Bakanlarından Muğla Milletvekili Zeyyat Mandalinci, istifa mektubunda açıkladığı hususların ötesinde ciddi ve vahim bazı olgulardan söz etmektedir kulislerde.

Devletin "saygın" olması gereken o makamlarında, yakın geçmişte "ülkücü-komando" katiller de kabul edilmiştir.

Türkiye'de ulusal bağımsızlığı, onur ve haysiyeti dış pazarlarda pazarlık konusu yapıp para dilenenler vardır. 60 yıl önceki koşullar vardır gerçekten. Hem de daha da kötüsü..

Türkiye'deki terör olaylarının kanlı manivelasını yöneten yerli-yabancı mihrakların işbirliği yapanlar ortadadır.

Geçtiğimiz yılın sonlarından itibaren Boğaz otellerinde "Devlet yönetiminin etkin kılınması" adı altında CİA ajanlarıyla birlikte oluşturulan tertiplerin Anayasayı boğma noktasına uzanan seyri de açıktır.

1 Mayıs 1977'de İstanbul da 1 Mayıs alanında işçi sınıfının üzerine boşaltılan kamyonların üzerindeki "İç ve dış düşmanlar" markası da okunmaktadır.

İlk baştan sıkıyönetim yanlısı olmamasına karşın CHP hükümetinin sıkıyönetime diz çöktürülmesi için 1978 sonunda Kahramanmaraş'ta tertiplenen kanlı sofranın patronları da bellidir.

Bugün Türkiye'de bir Gestapo bozuntusunun CİA desteğinde, kanlı, silahlı çetelere "Başbuğ"luk yaptığı, Ankara 4. Asliye Hukuk Mahkemesi kararıyla "gerçeklerin kamuoyuna yansıtılması" şeklinde tescil edilmiştir.

"İç ve dış düşmanlar" vardır elbette. Ve bunlarla topyekun mücadele edilmesi gerektiği de öylesine ivedi görevdir..

Evet, 60 yıl önceki koşulların danıskası vardır...

Bakın bu ülkede, Devlet Bakanlığı yapan ve özel kalem müdürü bugün hâlâ cinayet suçundan aranan MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu 30 Eylül 1969 günü Türkiye radyolarından nasıl seslenmiştir:

"... Büyük Türk Milleti, Sevgili Genç Kardeşlerim, sizlere Milliyetçi Hareket Partisi gençliği adına, 'Komando' denilen Milliyetçi gençlerden biri olarak hitap ediyorum..."

Partisi, büyük sermaye patronlarıyla üç hilal gamalı haçlarla o yıllarda dağda bayırda Nazi usulleriyle çete yetiştirirken; Sadi Somuncuoğlu, 12 Ekim 1969 günü yapılacak milletvekili genel seçimi dolayısıyle 30 Eylül günü saat 20.35 ile 20.45 arasında radyodan bu sinyalleri veriyordu.

Ve devam ediyordu kampları anlatmağa:

"... Yaz aylarında, genç ardaşlarımızı kahve köşelerinden kurtarmak gayesiyle kamplar açılmaktadır. Bu kamplarda kış aylarında yapılan fikri çalışmaların yanısıra, bedeni kabiliyetleri artırıcı sportif çalışmalar da yapılmaktadır..."

Görüyor musunuz siz, özel kalemi cinayet suçuyla aranan ve hâlâ bulunamayan eski devlet bakanı MHP Genel Başkan Yardımcısını...

"... 'Komandolar' denilen milliyetçi gençleri her gördüğünüz yerde destekleyiniz. Onları koruyunuz. Onlar, sizlerin soyundan gelen, geleceğinizi ve milletinizi yükseltecek ve atalarına layık olacak Türk gençleridir. 'Komandolar' bu memleketin gerçek sahipleridir..."

Gördüğünüz mü siz "memleketin gerçek sahipleri"ni!

M. Ali Ağca'lar, Veli Can Oduncu'lar, Mustafa Baki Gülcan'lar ve arkasındaki yerli-yabancı sermaye..

Gene 1969 yılı. MHP Adana adayı Faruk Akkülah 1 Ekim günü saat 20.20-20.30 arasında yaptığı konuşmada bakın ne söylüyor:

"... Kimseyle pazarlık yapmayacağız. Sulhun mağlubiyet olduğuna inanıyoruz..."

Bugün Türkiye'de bu seslerin desteğinde, dünyanın en ünlü silah tüccarı ve pezevenkleri başkent Ankara'da kabul görmekte, Pentagon komisyonculuğu yapabilmektedir.

CHP İstanbul Milletvekili Çağlayan Ege Demirel'i Vahdettin'e benzetmektedir. Demirel çıkıp kürsüye "benzemediğini" kanıtlamak zorundadır..

Adnan Kaşıkçı denen pezevengin Türkiye'ye gelişi, niçin acaba Koç'ları, Sabancı'ları, Narin'leri ve bir avuç tekelciyi rahatsız etmemektedir. Demirel'lerin, Türkeş'lerin kılını oynatmamaktadır da, niçin acaba yurtseverlerin, demokratların, ilerici güçlerin, işçilerin, emekçilerin, sosyalistlerin protestosuna uğramaktadır.

Cumhuriyet Senatosu Milli Birlik Grubu'nun belirttiği gibi; işte "Bir avuç çıkarcı ve bunların siyasal yardakçıları"nın safları. Ve işte 1 Mayıslarda saflar!

1 Mayıs safları giderek aydınlanıyor. 1 Mayıs safları aynı zamanda 23 Nisan'ların, 19 Mayıs'ların, 29 Ekim'lerin safları. Bağımsızlık demokrasi, barış, anayasa, namus ve haysiyet safları. İşçilerin, emekçilerin safları...

1 Mayıs Türkiye'de ilk kez 1920'de kutlandı

60 yıl önce İstanbul da kutlanan 1 Mayıs'ın karşısında Vahdettin ve işbirlikçi sarayı vardı. 1920'de ulusal bağımsızlığa omuz veren 1 Mayıs saflarının 60 yıl sonra da karşısına çıkan güçleri tanıyalım. Bu, "Topyekün mücadele" için çok gerekli. Morrison firması temsilcisinin dediklerinin tam tersi.

Yaşasın 1 Mayıs safları!...

Ferhat Gün

Ülkeyi emperyalizmin sultasına terkeden

burjuva politikacıları işçi sınıfının bayrağı üstüne konuşamaz!

1 Mayıs yaklaşırken CHP'nin tutumu da ortaya çıkmaya başladı. Ecevit CHP'nin geçtiğimiz hafta Adapazarı'nda yaptığı mitingde şu çağrıyı yaptı: "Demokrasiye bağlı ve demokratik solu benimsemiş işçilerin, hele CHP'li işçilerin, hangi bayraklar altında yürüyebileceği veya yürüyemeyeceği belirtildi. Bu işçilerden oy ve güç alarak belli görevlere seçilen bazı sendikacılar, bu işçileri inanmadıkları bayrakların ardından yürütemezler, onlara inançlarına ters düşen marşları, sloganları söyletemezler."

CHP liderinin 1 Mayıs 1980'e karşı bu tutumu, kendi hükümeti döneminde yapılan 1 Mayıs 1979'daki tutumunun aynıdır ve apaçık gerici bir tutumdur. CHP lideri iyi bilmelidir ki, işçi sınıfımız 1979'da olduğu gibi, 1980'de de 1 Mayıs'ı kutlayacaktır. Burjuva demagojileriyle bu gerçeğin üstü örtülemez.

İşçilerin, "inanmadıkları bayraklar altında yürütülemeyeceği" ya da "inançlarına ters düşen marşların, sloganların söyletilemeyeceği" turundan yaygaralar, ne yazık ki, Ecevit'in ağzına yakışmayan, bir avuç tekelcinin, Demirellerin, Türkeşlerin, Feyzioğullarının sözleridir!... Burjuva politikacılarının dilinde, zora düşüldüğünde "adı geçen" işçi sınıfı, 1976 1977 ve 1978'de de aynı bayraklar altında, aynı marşlar ve sloganlarla yürümüştü. Hem de sınıf uzlaşmacılığına, gericiliğe ve faşizme karşı, 1 Mayıs Alanı'nda, yurtbinlerle...

Bağımsızlığın, demokrasinin ve sosyalizmin candamarı işçi sınıfının bayrağının rengi yüzyılı aşkın bir zamandan beri bellidir! İşçi sınıfının uluslararası marşı, Enternasyonal'dir! İşçi sınıfının sloganları, sömürüsüz bir dünya özlemini dile getiren, faşizm özlemlerini boğacak sloganlardır. Bu sloganları, marşları, bayrakları, ulusal değerlerimizle karşı karşıya getirmeye kimsenin gücü yetmeyecektir. Çünkü bu bayraklara, marşlara sahip çıkan işçi ve emekçi sınıflarımız, ulusal değerlerimizi de kararlı biçimde savunan başlıca gücü oluşturmaktadır.

Ecevit ve partisi, çok çetin koşullarda 1 Mayıs'a yaklaştığımız şu günlerde, antifaşist, demokratik güçlere karşı provokatif girişimlerden kaçınmalıdır. Ecevit'in yukardaki sözlerine kulak verenler yalnızca gerici-faşist güçlet olmuştur. Demirel'in İçişleri Bakan Vekili Orhan Eren, Ecevit'in sözlerini "güvenlik kuvvetlerine güç katmıştır" diyerek alkışlamıştır.

Ülkemizi emperyalizmin ağına atanların bayraklar ve marşlar üzerine ders vermeye kalkışmaları gülünçtür. Demokratik hak ve özgürlükleri gerici-faşist güçlere peşkeş çekenlerin, demokrasinin koruyucularına karşı en azından saygılı olmaları gerekir... İşçi sınıfı 1 Mayıs'da ders de verecektir!

1 MAYISLAR ENGELLENEMEZ!

–Şili'de bile–

30 Nisan 1975 sabahı... Şili'de Tres Alames toplama kampı komutanı bir bildiriyle kamptaki tüm faaliyetleri yasakl ıyordu. Şilli'dekl öteki toplama kamplarında da her türlü faaliyet durdurulmuştu. Tutukluların bir araya gelmeleri, şarkı söylemeleri, şiir okumaları, toplu halde konuşmaları, koşmaları, yürümeleri, oyun oynamaları yasaktı. Bir hafta süreyle yasaktı her şey. Çünkü 1 Mayıs geliyordu. Ve 1 Mayıs, kutlanmamalıydı. Şiir okunarak, şarkı söylenerek de olsa.

Ama 1 Mayıs kutlandı. Faşist yöneticilerin tüm önlemlerine karşın 1 Mayıs, o gece tutuklularca kutlandı. Faşizmin zindanlarında bile özgürlük mücadelesini sürdüren 300 yiğit, 300 güzel insan kampın en büyük barakasında Neruda'nın şiirlerini okudular, işçi marşları söylediler. Ve bunu gerçekleştirdikleri, işçi sınıfının onurunu faşistlere çiğnetmedikleri için elektrik işkencelerine yatırıldılar, başka başka toplama kamplarına sürüldüler.

Ne var ki yasaklamalar aşılmış, 1 Mayıs kutlanmıştı. Bu, herşeye değerdi...

Egemen sınıflar 1 Mayısları belki bir süre daha, yasaklamaya çalışacaklar. Ama nereye kadar! 1 Mayıslar, emeğin, sosyalizmin bayramıdır. 1 Mayıslar kaçınılmazdır. Değil mi ki dünya sosyalizme doğru dönüyor! Değil mi ki hiçbir faşist baskı, hiçbir yasaklama bunu önleyemeyecek! Bu işin sonu bellidir...

Dünyanın en güzel 1 Mayıslarına doğru!

Zafer günlerine doğru!

İŞTE ANAYASA İHLALİ!

● ANKARA SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ 24 NİSAN 1980 TARİHLİ SANSÜR KARARI

(Basınla ilgili bölüm)

"3) Ayrıca yayınlanan Komutanlık bildirilerine ve yasaklara aykırı muhteva taşıyan bir kısım matbuanın basıldığı ve dağıtımına başlandığı tespit edilmiştir. Bu nedenle, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı bölgesinde, 1 Mayıs'la ilgili olarak - ve bu günü belli bir grubun mücadele günü olarak yansıtmaya çalışan- her türlü neşriyat, bunların özel sayı ve eklerinin, bu nitelikteki afiş, pankart, el ilanı, bildiri gibi bütün matbuanın basımı, dağıtımı, nakledilmesi, bölgeden transit geçirilmek amacıyla da olsa Ankara Sıkıyönetim Bölgesi içerisine sokulması, 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu 3/C maddesi uyarınca yasaklanmış olup, bu gibi yayınlar toplanacak ve suç teşkil edenlerle, bunları basmaya devam eden matbaalar hakkında ayrıca yasal işlem yapılacaktır."

● TİP BASIN BÜROSU SEKRETERİ MUTLUAY: "SANSÜR KARARI ANAYASA İHLALİDİR"

"1 Mayıs üzerine konulan yasaklar Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının basını sansür eden son kararıyla yeni boyutlar kazanmıştır.

"Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının '1 Mayıs'ı belli bir grubun mücadele günü olarak yansıtmaya çalışan her türlü neşriyatın basımı, dağıtımı, nakledilmesi ve bölgeden transit geçirilmesini' yasaklayan kararı tümüyle antidemokratiktir, Anayasa'ya aykırıdır.

"Hangi görev ve yetkiyle olursa olsun kimsenin, Anayasa'ya aykırı kararlar verme, yasaklar koyma hak ve yetkisi yoktur, olamaz. Anayasa basının hür olduğunu ve sansür edilemeyeceğini açık hükme bağlamıştır. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının bildirisi ise yayın organlarının, gazetelerin henüz basılmadan yasaklanmasını getirmektedir. Bu yasak hiçbir hukuk kuralıyla bağdaştırılamaz.

"Bütünüyle demokratik hayatı olduğu kadar, basını ve tüm yayın organlarını sansür yoluyla tehdit eden bu karar çok tehlikeli bir gelişmenin ilk adımlarıdır. Gerici, faşist basının dışında bütün gazeteler, yayın organları bu tehdidin altındadır.

"Hükümet bu Anayasa dışı yasaktan doğrudan sorumludur. Bu ağır ve tarihsel sorumluluğun hesabını vermekten kurtulamayacaktır. Demirel, Anayasa suçlarına bir yenisini eklemiştir.

"Türkiye İşçi Partisi basına yönelen bu yasağı kırmak için sonuna kadar mücadele edecektir. Bu mücadeleyi bütün basınla dayanışma içinde sürdürecektir. Bu sansür kararına karşı bütün basını ortak mücadeleye, sesini yükseltmeye çağırıyoruz."

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd.Şti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Nesat KOCABIYIKOĞLU ● Yönetim: Konur Sok. 13/8 Kızılay - ANKARA. Tel 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/2 Çemberlitaş-İSTANBUL ● Avrupa Temsilciliği: Info-Türk Ajansı: 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles BELÇİKA. Tel: 230 34 72 ● İlan Koşulları: Arka kapak renkli 22.500 TL. Arka kapak siyah beyaz 18.000 TL. İç sayfalar bütün sayfalar 200 TL. ● Son Basılı Tarihi: 29.4.1980 ● Baskı: Reyo ● Abone Koşulları: Yıllık 400 TL., altı aylık 200 TL. ● Avrupa: Yıllık 60 DM, altı aylık 30 DM ● Amerika: Yıllık 80 DM, altı aylık 40 DM ● Avustralya-Japonya: Yıllık 100 DM, altı aylık 50 DM. ● Avrupa Ödeme Adresi: Info-Türk Banka Hesabı: BBL 310-0148714 Bruxelles - BELÇİKA

değişen dünya

TÜM değerlerin yaratıcısı dünya işçi sınıfı, insanlığın gerçek kurtuluşuna yönelik büyük yürüyüşünün ilk adımı sayılan 1 Mayıs'ı, her yıl olduğu gibi bu yıl da farklı koşullar altında idrak etmektedir.

İŞÇİ sınıfının bizzat iktidarda olduğu sosyalist dünya yaşamın her alanında önemli gelişmeler içindedir. Emperyalizme karşı evrensel boyutlarda etkin mücadele vermekte, kurtuluş savaşı veren uluslarla dayanışmakta, onlara politik destek olmanın yanısıra, etkin ve belirleyici maddi yardımlarda da bulunmaktadır. İşçi sınıfının ve tüm devrimcilerin uluslararası birliği ve işbirliği ideolojisi olan enternasyonalist ideolojl ise sürekli bir biçimde artan ağırlığıyla tüm insanlığın yaşanımı etkileyecek güce ulaşmıştır. Kapitalist ülkelerde sayıları onlarca milyona ulaşan işçi, kapitalist tekellere karşı grevler aracılığıyla haklarını savunmuşlar, çoğu zaman da olağanüstü kardeşlik ve dayanışma örnekleri vererek, bu muazzam gücü, başka ülkelerin emekçilerinin meşru haklarının savunulması yönünde kullanmışlar giderek her zaman barışın, silahsızlanmanın, uluslararası güvenlik ve işbirliğinin yılmaz savunucusu olmuşlardır.

● hüseyin baş

SELAM YARATANA

NE VAR Kİ 1980 1 Mayısını idrak ettiğimiz şu sıralarda Türkiye işçi sınıfı ve dünya işçi sınıfını yine çetin görevler beklemektedir. Kapitalist ülkelerdeki ekonomik kriz had düzeylerine ulaşmıştır. Türkiye'deki durum daha da vahimdir. İleri kapitalist ülkelerde milyonlarca emekçi, krizin yükünü kendilerine ödetmeye kalkışan tekellere ve onların emrindeki iktidarlara karşı yaşam savaşı vermektedir. Avrupa'nın ileri endüstri ülkelerinde enflasyon gemi azıya almış, kalkınma hızı sıfır olmuş, işsiz sayısı da 20 milyon gibi korkunç düzeylere ulaşmıştır. Bütün bunlara karşı tekellerin kârları sürekli artarak şaşırtıcı boyutlara erişmiştir. Türkiye'de olup bitenler de bundan farklı değildir. Aşırı kâra alışmış bir avuç kapkaççı kapitalist, uluslararası hamilerinin de desteğiyle, ekonomik bunalının faturasını zaten sefaletin sınırında yaşamaya mahkum emekçilere ödetmenin yollarını aramaktadır. O kadar ki bunlar, dolambaçlı yasal değişikliklerle işçilerin toplu sözleşme, grev gibi kazanmış temel haklarını da "geri" almayı tasarlayacak ölçüde ipin ucunu kaçırmışlardır. Kendi "ekmek" leri yanısıra yoksul halk yığınlarının ekmeğini de savunan, hele bu savaşımı bilimsel sosyalizmin etkin yöntemlerini özümleyerek yapan emekçiler ise sermayenin dümensuyunda seyreden gerici iktidarlar tarafından baskı altına alınmakta, işlerinden, özgürlüklerinden edilmekte, dahası uluorta yokedilmektedir.

NE VAR Kİ tüm baskılara, akıalmaz kırımlara rağmen işçi sınıfı yaşamın kendisine yüklediği onurlu ve tarihsel misyonu, tüm demokrat ve barışçı güçlerin kardeşçe dayanışması ve desteğiyle olağanüstü bir özveriyle yerine getirmekte, barış sosyalizm, ilerleme yönünde, önüne dikilen tüm engelleri aşarak karşı konulmaz bir biçimde yoluna devam etmektedir. Yakın tarih onbeşi aşkın ülkenin emperyalizme karşı verdikleri kurtuluş savaşlarından başarıyla çıkarak sosyalizm yolunu seçtiklerine tanık olmuştur. Emperyalizm ise, sosyalist dünyanın gelişip güçlenmesine karşılık, dünyanın hemen her yerinde pozisyonlarını yitirmektedir. Bu yüzden hırçınlaşmakta ve yeniden saldırgan yöntemlere dönmek istemektedir. Oysa yine yakın tarih ne Hitler faşizminin azgın saldırılarının, ne de emperyalizmin soğuk savaş kışkırtmalarının sosyalizmin tarihsel yürüyüşünü durduramadığı gibi gelişip güçlenmesini de engelleyemediğini en açık biçimiyle ortaya koymuştur.

DÜNYA işçi sınıfının ve tüm barış güçlerinin 1 Mayıs'ı kutlamaya hazırlandıkları şu sıralarda emperyalizm Avrupa, yakın ve Ortadoğu'da, bölge ve dünya barışını, giderek detantı ciddi bir biçimde tehlikeye sokacak yeni komplolar düzenlemekle meşguldür. Emperyalizmin soğuk savaş kışkırtıcılığını göğüsleyerek barışı kurtarmak, korumak ve daha ileri aşamalara ulaştırmak görevi dün olduğu gibi bugün de işçi sınıfına düşmektedir. Bu tarihsel görevini eksiksiz yerine getireceğinden kimsenin kuşkusu olmamalıdır.